

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلي وزارت

رسمي جريده

قانون سرپرستي اطفال

تاريخ نشر: (۲۳) حمل سال ۱۳۹۳ هـ.ش

نمير مسلسل: (۱۱۳۰)

۱- قانون سرپرستی اطفال.

ACKU

فرمان

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد توشیح، قانون سرپرستی اطفال

شماره: (۱۳۵)

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۲/۳

ماده اول:

به تاسی از حکم فقره (۱۶) ماده (۶۴) قانون اساسی افغانستان، قانون سرپرستی اطفال را که بر اساس فیصله شماره (۱۰۹) مؤرخ ۱۳۹۲/۱۰/۳۰ هیئت مختلط مجلسین شورای ملی بداخل (۵) فصل و (۲۷) ماده به تصویب رسیده است، توشیح می دارم.

ماده دوم:

این فرمان همراه با قانون و فیصله هیئت مختلط مجلسین شورای ملی در جریده رسمی نشر گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

شماره: (۱۰۹)

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۳۰

فیصله

هیئت مختلط در مورد طرح قانون سرپرستی اطفال

به تاسی از حکم ماده صدم قانون اساسی افغانستان، هیئت مختلط مجلسین شورای ملی به ترکیب هفت، هفت نفر از اعضای هر مجلس طرح قانون سرپرستی اطفال را با یک سلسله تعدیلات به داخل (۵) فصل و (۲۷) ماده در جلسه مؤرخ ۱۳۹۲/۱۰/۳۰ فیصله نمود.

رئیس هیئت مختلط

خارنوال عبدالرووف انعامی

معاون هیئت مختلط

مولوی غلام محی الدین منصف

فهرست مندرجات

قانون سرپرستی اطفال

فصل اول

احکام عمومی

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>ماده</u>
۱.....	مبني.....	ماده اول:
۱.....	هدف.....	ماده دوم:
۱.....	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۲.....	عدم توارث.....	ماده چهارم:

فصل دوم

شرایط، حقوق و وجایب سرپرست

۲.....	شرایط سرپرست.....	ماده پنجم:
۳.....	شرایط طفل.....	ماده ششم:
۳.....	حقوق و وجایب متقابل.....	ماده هفتم:
۴.....	موانع تصمیم عقد نکاح.....	ماده هشتم:
۴.....	درخواست سرپرستی.....	ماده نهم:
۴.....	تعدد درخواست کنندگان.....	ماده دهم:
۴.....	تحت سرپرستی قراردادان طفل نسبت عدم تأمین نفقه.....	ماده یازدهم:

فصل سوم

اجراءات قضایی

۵.....	تصمیم محکمه.....	ماده دوازدهم:
۵.....	تعهد درخواست کننده.....	ماده سیزدهم:

- ماده چهاردهم: رعایت مصلحت طفل..... ۵
- ماده پانزدهم: سرپرستی آزمایشی..... ۶
- ماده شانزدهم: صدور قرار سرپرستی الی مرحله رشد..... ۶
- ماده هفدهم: خروج طفل از کشور..... ۶

فصل چهارم

انصراف و فسخ سرپرستی

- ماده هجدهم: انصراف از سرپرستی..... ۷
- ماده نوزدهم: تقاضای فسخ..... ۷
- ماده بیستم: فقدان شرایط و فوت سرپرست..... ۷
- ماده بیست و یکم: لغو سرپرستی..... ۷

فصل پنجم

احکام نهایی

- ماده بیست و دوم: منع مطالبه مصارف سرپرستی..... ۸
- ماده بیست و سوم: فرار طفل تحت سرپرستی..... ۸
- ماده بیست و چهارم: سرپرستی طفل قبل از انفاذ قانون..... ۹
- ماده بیست و پنجم: وثیقه سرپرستی..... ۹
- ماده بیست و ششم: پیشنهاد مقررره ها..... ۹
- ماده بیست و هفتم: تاریخ انفاذ..... ۹

قانون سرپرستی اطفال

فصل اول

احکام عمومی

مبنی

ماده اول:

این قانون در روشنی حکم ماده پنجاه و چهارم قانون اساسی افغانستان وضع گردیده است.

هدف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

- ۱- حمایت و کمک به اطفال یتیم و بی سرپرست و تأمین منافع مادی و معنوی آنها.
- ۲- فراهم نمودن زمینه رشد، تربیت سالم، تعلیم و آموزش اطفال یتیم و بی سرپرست.
- ۳- تأمین معیشت، صحت و سلامت جسمی و روحی اطفال یتیم و بی سرپرست.
- ۴- تعیین سرپرست برای اطفال یتیم و بی سرپرست.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون معانی ذیل را افاده می نماید:

- ۱- سرپرستی طفل: تعهدی است که به منظور نگهداری، تعلیم، تربیت و تأمین مایحتاج مادی و معنوی طفل یتیم و بی سرپرست مطابق احکام این قانون صورت می گیرد.
- ۲- سرپرست: شخصی است که بصورت داوطلبانه تأمین و واری امور مندرج جزء (۱) این ماده را در مورد یک یا چند طفل یتیم و بی سرپرست مطابق احکام این قانون از طریق محکمه بعهده می گیرد.
- ۳- طفل بی سرپرست: طفلی است که یکی از والدین وی فوت یا غایب و یا هم ولی وی طبق حکم محکمه با صلاحیت فاقد شرایط حضانت اعلام شده باشد.
- ۴- طفل مجهول الهویه: طفلی است که نسب وی معلوم نباشد.

عدم توارث

ماده چهارم:

- (۱) سرپرستی، حق ارث، نسب و محرمیت شرعی را بیار نمی آورد.
- (۲) هر گاه طفل در دوره شیرخوارگی تحت سرپرستی قرار گرفته و یکی از اعضای خانواده سرپرست به او شیر بدهد، در مورد وی حکم ماده (۲۳۵) قانون مدنی تطبیق می گردد.

فصل دوم

شرایط، حقوق و وجایب سرپرست

شرایط سرپرست

ماده پنجم:

- (۱) زوجین واجد شرایط ذیل می توانند سرپرستی طفل را بعهده بگیرند:
- ۱- مسلمان باشند.
 - ۲- سن (۳۰) سالگی را تکمیل نموده باشند.
 - ۳- از توانایی مالی برخوردار باشند.
 - ۴- به جرایم اخلاقی و ضد حقوق بشری محکوم نگردیده باشند.
 - ۵- از طرف محکمه از سرپرستی و نگهداری طفل ممنوع نگردیده باشند.
 - ۶- از طرف محکمه به حجر محکوم نگردیده باشند.
 - ۷- به امراض ساری و روانی مصاب نباشند.
 - ۸- معلول نباشد، مگر اینکه معلولیت آنها مانع سرپرستی طفل نگردد.
 - ۹- به مواد مخدر و الکول معتاد نباشند.
 - ۱۰- به فساد اخلاقی مشهور نباشند.
 - ۱۱- کسب اجازه ولی یا وصی (در صورت موجودیت).
- (۲) تبعه غیرمسلمان افغانستان می تواند سرپرستی طفل غیرمسلمان کشور را به اجازه محکمه مطابق احکام این قانون به عهده بگیرد.

شرایط طفل

ماده ششم:

(۱) طفل واجد شرایط ذیل تحت سرپرستی قرار گرفته می تواند:

۱- به سن رشد نرسیده باشد.

۲- ولی و وصی شرعی نداشته یا ولی و یا وصی وی فاقد توان سرپرستی بوده و یا به حکم محکمه فاقد صلاحیت اعلام شده باشد.

۳- محارم شرعی طفل دختر علاوه بر حالت مندرج جزء (۲) این فقرة، از قبول سرپرستی وی ابا و وازد.

۴- طفلی که والدین وی در حبس و یا توقیف قرار دارند.

(۲) نگهداری طفل مجهول الهویه و یتیم فاقد ولی و وصی که در حدود احکام این قانون تحت سرپرستی اشخاص قرار نگیرد، به عهده دولت می باشد.

(۳) وزارت کار و امور اجتماعی شهدا و معلولین مکلف است طفل شیرخوار مجهول الهویه و اطفال مندرج فقرة (۲) این ماده را در یکی از پرورشگاه های دولتی یا مؤسسات خیریه ثبت شده تحت سرپرستی قرار داده و همزمان راپور آنرا جهت تثبیت هویت به اداره ثبت احوال نفوس وزارت امور داخله ارسال نماید.

حقوق و وجایب متقابل

ماده هفتم:

(۱) حقوق و وجایب متقابل سرپرست و طفل از لحاظ نگهداری آداب معاشرت، احترام و شفقت، شبیه حقوق و وجایب دینی و قانونی بین والدین و اولاد است.

(۲) سرپرست، مطابق احکام این قانون، مسئولیت ولی و وصی را داشته، در مسایل مدنی از مصالح طفل تحت سرپرستی خویش حمایت و از الحاق ضرر به وی اجتناب و دفاع می کند.

(۳) سرپرست نمی تواند طفل را مورد آلت و کوب یا تعذیب جسمی یا روانی قرار داده و یا بکارهای غیرمجاز یا شاقه بگمارد.

(۴) سرپرست مکلف است زمینه تعلیم و تحصیل یا آموزش های فنی و حرفوی را برای طفل فراهم نماید.

(۵) سرپرست طفل می تواند دارائی منقول یا غیرمنقول خود را مطابق احکام قانون به طفل تحت سرپرستی خود اهدا یا هبه نماید.

مواعن تصمیم عقد نکاح

ماده هشتم:

سرپرست نمی تواند در مورد عقد نکاح طفل تحت سرپرستی خود قبل از رسیدن وی به سن قانونی ازدواج و رضایت کامل او، تصمیم اتخاذ نماید.

درخواست سرپرستی

ماده نهم:

(۱) زوجین واجد شرایط مندرج ماده پنجم این قانون می توانند، درخواست خود را جهت سرپرستی یک و یا چند طفل به محکمه با صلاحیت ارائه نمایند.

(۲) هر گاه درخواست دهنده مندرج فقره (۱) این ماده قبلاً با طفل مورد نظر شناسائی داشته یا یکی از اقارب وی باشد، مشخصات طفل را درج درخواست نماید.

(۳) درخواست دهنده مکلف است، اسناد مثبته عواید و دارائی خود را که مبین توانائی مالی او باشد، ضمیمه درخواست نماید.

تعدد درخواست کنندگان

ماده دهم:

در صورت تعدد درخواست کنندگان، محکمه می تواند با نظر داشت احکام این قانون و منافع و مصلحت طفل به ترتیب ذیل به درخواست کنندگان، حق تقدم بدهد:

۱- اقارب نسبی طفل از عصبات با رعایت درجه قرابت.

۲- اقارب طفل از ذوی الارحام با رعایت درجه قرابت.

۳- زوجینی که اولاد ندارند.

۴- زوجینی که قبلاً طفلی دیگری را طور موفقانه سرپرستی کرده اند.

تحت سرپرستی قرار دادن طفل نسبت عدم تأمین نفقه

ماده یازدهم:

والدینی که توانائی تأمین نفقه طفل را نداشته باشند، می توانند به یکی از اقارب یا زوجین که متمایل به سرپرستی طفل باشند، مطابق احکام این قانون طفل خود را تحت سرپرستی قرار دهند.

فصل سوم

اجراءات قضائى

تصميم محكمه

ماده دوازدهم:

محكمه بعد از دريافت درخواست سرپرستى طفل، شرايط درخواست كننده سرپرستى طفل را طبق حكم مندرج ماده پنجم و وضعيت طفل را مطابق حكم مندرج ماده ششم اين قانون تشخيص و تثبيت نموده و در مورد تصميم اتخاذ مى نمايد.

تعهد درخواست كننده

ماده سيزدهم:

(۱) درخواست كننده سرپرستى طفل، مكلف است موارد ذيل را تعهد نمايد:

- ۱- عدم سوء استفاده يا بهره كشى از طفل.
 - ۲- رعايت احكام شريعت، آداب و اخلاق اسلامى قوانين در خصوص طفل تحت سرپرستى.
 - ۳- تعهد مبنى بر وارسى و مواظبت از طفل در حدود احكام اين قانون.
 - ۴- ارائه گزارش سالانه و عندالضرورت از وضعيت طفل به محكمه.
- (۲) سرپرست تعهد مى كند كه در هيچ صورت در امر سرپرستى طفل اهمال و غفلت نكرده بدون استيذان محكمه از ايفاي تعهدات خود صرف نظر نمى نمايد.

رعايت مصلحت طفل

ماده چهاردهم:

- (۱) محكمه در هر حالت منفعت و مصلحت طفل را مقدم شمرده و مى تواند علاوه بر شرايط مندرج اين قانون، سرپرست را ملزم به رعايت شرايط ديگرى نيز نمايد.
- (۲) محكمه شكايات اقارب طفل را استماع نموده و در زمينه از سرپرست توضيحات مطالبه و مطابق مصالح طفل، تصميم مقتضى اتخاذ مى نمايد.

سرپرستی آزمایشی

ماده پانزدهم:

محکمه می تواند در صورت لزوم قرار مبنی بر سرپرستی طفل را برای یک دوره آزمایشی، الی مدت شش ماه صادر نماید.

صدور قرار سرپرستی الی مرحله رشد

ماده شانزدهم:

(۱) محکمه می تواند بعد از اخذ معلومات و گزارش سرپرست در پایان بررسی های لازم، دوره آزمایشی را تمدید و یا قرار سرپرستی را الی رسیدن طفل به مرحله رشد، صادر نماید.

(۲) محکمه مکلف است، قرار سرپرستی در مورد طفل مجهول الهویه را به اداره ثبت احوال نفوس و بررسی امور خارجیان وزارت امور داخله به منظور ثبت ارسال نماید.

خروج طفل از کشور

ماده هفدهم:

سرپرست نمی تواند طفل را به خارج از کشور با خود ببرد، مگر اینکه اجازه محکمه با صلاحیت را در مورد کسب نموده باشد.

(۲) محکمه حین صدور اجازه مصلحت طفل را در نظر می گیرد.

(۳) در صورت اجازه مبنی بر خروج طفل از کشور، سرپرست مکلف است، گزارش خود را در مورد اوضاع و احوال طفل در سال یکبار به نمایندگی سیاسی یا قونسل افغانستان ارائه نماید.

(۴) نمایندگی سیاسی یا قونسل افغانستان مکلف است، در صورتیکه مصالح طفل به خطر مواجه باشد، موضوع را از طریق وزارت امور خارجه به محکمه مربوط ارائه نماید.

فصل چهارم

انصراف و فسخ سرپرستی

انصراف از سرپرستی

ماده هجدهم:

سرپرست و اولیای طفل تحت سرپرستی می توانند درخواست خویش را مبنی بر انصراف یا فسخ تعهد به محکمه با صلاحیت، ارائه نماید.

تقاضای فسخ

ماده نوزدهم:

(۱) هر گاه سرپرست، تقاضای فسخ قرار سرپرستی طفل را نماید، محکمه با نظر داشت مصلحت و منافع طفل و دلایل درخواست کننده، قرار سرپرستی طفل را فسخ می نماید.

(۲) طفل می تواند در حال صحت جسمی و روانی بعد از اكمال سن مندرج جزء (۱) ماده ششم این قانون به دوام زندگی خود همراه با سرپرست یا پایان دادن به آن، در حضور محکمه توافق نماید.

(۳) در صورت فسخ قرار سرپرستی، موضوع به اطلاع اقارب طفل رسانیده شده محکمه راجع به سرنوشت آینده طفل تصمیم لازم اتخاذ می نماید.

فقدان شرایط و فوت سرپرست

ماده بیستم:

(۱) هر گاه سرپرست یکی از شرایط مندرج ماده پنجم این قانون را از دست بدهد یا فوت نماید، محکمه قرار سرپرستی را فسخ و طفل را به پرورشگاه دولتی یا مؤسسه خیریه ثبت شده، تسلیم می نماید.

(۲) هر گاه رابطه زوجیت سرپرست منحل گردد، محکمه با نظر داشت اصل تقدم منفعت و مصلحت طفل می تواند، طفل را به یکی از آنان یا سرپرست دیگری که واجد شرایط باشد یا به پرورشگاه و یا مؤسسه خیریه ثبت شده، تسلیم نماید.

لغو سرپرستی

ماده بیست و یکم:

محکمه می تواند قرار سرپرستی طفل را که مطابق احکام مندرج این قانون صادر گردیده است در موارد ذیل لغو و سرپرست را طبق احکام قانون مجازات نماید:

- ۱- در صورت بدرفتاری، لت و کوب، تعذیب جسمی یا تهدید.
- ۲- در صورت عدم رعایت احکام مندرج ماده هفتم این قانون.
- ۳- در صورت سوء استفاده از طفل یا معتاد نمودن وی، به مواد مخدر و الکول.
- ۴- در صورت اجبار طفل به عمل گدایی یا کار شاقه و یا بهره کشی جنسی و تهیه فلم و تصاویر منافی اخلاق (پورنوگرافی) و امثال آن.
- ۵- در صورت تشویق طفل به همکاری در باندها یا فعالیتهای جنایتکارانه، قاچاق انسان، مواد مخدر یا گروه های تروریستی و تشویق به فحشا و سایر اعمال غیر قانونی.

فصل پنجم

احکام نهائی

منع مطالبه مصارف سرپرستی

ماده بیست و دوم:

سرپرستی طفل داوطلبانه و تبرعی (مجانی) بوده، سرپرست نمی تواند مصارف دوره سرپرستی طفل را مطالبه نماید.

فرار طفل تحت سرپرستی

ماده بیست و سوم:

- (۱) هر گاه فرار طفل نزد سرپرست متصور باشد او مکلف است، به محکمه مربوط اطلاع دهد.
- (۲) محکمه می تواند در حالت مندرج فقره (۱) این ماده با در نظر داشت مصلحت و منفعت طفل قرار سرپرستی طفل را فسخ و قرار تسلیمی وی را به یکی از پرورشگاه های دولتی یا مؤسسات خیریه ثبت شده، صادر نماید.
- (۳) محکمه مکلف است نقل (کاپی) قرار سرپرستی طفل را که به پرورشگاه دولتی یا مؤسسه خیریه ثبت شده صادر می نماید، به وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین ارسال نماید.
- (۴) وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین مکلف است وقتاً فوقتاً از اطفال تحت سرپرستی پرورشگاه های دولتی یا مؤسسات خیریه ثبت شده، نظارت نموده و گزارش آنها را به محکمه مربوط ارائه نماید.

سرپرستی طفل قبل از انفاذ قانون

ماده بیست و چهارم:

اشخاصی که قبل از انفاذ این قانون، اطفالی را تحت سرپرستی گرفته اند و واجد شرایط مندرج ماده پنجم این قانون باشند، مکلف اند در خلال مدت یکسال بعد از انفاذ این قانون درخواست سرپرستی خویش را به محکمه مربوط ارائه نمایند.

وثیقه سرپرستی

ماده بیست و پنجم:

قرار محکمه مبنی بر سرپرستی طفل در وثیقه که شکل و محتوای آن از طرف ستره محکمه تصویب می گردد، درج می شود و یک نقل وثیقه جهت آگاهی به وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین فرستاده می شود.

پیشنهاد مقررہ ها

ماده بیست و ششم:

وزارت کار و امور اجتماعی شهدا و معلولین می تواند به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون، مقررہ ها را پیشنهاد و لوایح و طرز العمل ها را وضع نماید.

تاریخ انفاذ

ماده بیست و هفتم:

این قانون یکماه بعد از نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.